

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO
ĮSAKYMAS

**DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2003 M. RUGSĖJO 26 D. ĮSAKIMO NR. 3D-393 „DĖL
MIDAUS IR SPIRITINIŲ GĖRIMŲ, PAGAMINTŲ IŠ MIDAUS, APIBŪDINIMO,
GAMYBOS IR PREKINIO PATEIKIMO TECHNINIO REGLAMENTO
PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2009 m. balandžio 30 d. Nr. 3D-291
Vilnius

P a k e i ĉ i u Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. rugsėjo 26 d. įsakymą Nr. 3D-393 „Dėl Midaus ir spiritinių gėrimų, pagamintų iš midaus, apibūdinimo, gamybos ir prekinio pateikimo techninio reglamento patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. [92-4174](#); 2006, Nr. [75-2887](#)) ir išdėstau jį nauja redakcija:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS
ĮSAKYMAS**

**DĖL MIDAUS, MIDAUS GĖRIMO IR SPIRITINIŲ GĖRIMŲ, PAGAMINTŲ IŠ MIDAUS,
APIBŪDINIMO, GAMYBOS IR PREKINIO PATEIKIMO TECHNINIO REGLAMENTO
PATVIRTINIMO**

Siekdamas reglamentuoti midaus, midaus gėrimo ir spiritinių gėrimų, pagamintų iš midaus, apibūdinimą, gamybos procesus ir nustatyti prekinio pateikimo reikalavimus,

t v i r t i n u Midaus, midaus gėrimo ir spiritinių gėrimų, pagamintų iš midaus, apibūdinimo, gamybos ir prekinio pateikimo techninį reglamentą (pridedama).“

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

KAZYS STARKEVIČIUS

SUDERINTA

Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos
2008-09-28 raštu Nr. B6-(1.19)-1503

SUDERINTA

Sveikatos apsaugos ministerija
2008-09-30 raštu Nr. 10-(11.3-193)-5342

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio
ministro 2003 m. rugsėjo 26 d.

įsakymu Nr. 3D-393

(Lietuvos Respublikos žemės ūkio
ministro 2009 m. balandžio 30 d.

įsakymo Nr. 3D-291

redakcija)

MIDAUS, MIDAUS GĖRIMO IR SPIRITINIŲ GĖRIMŲ, PAGAMINTŲ IŠ MIDAUS, APIBŪDINIMO, GAMYBOS IR PREKINIO PATEIKIMO TECHNINIS REGLAMENTAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Midaus, midaus gėrimo ir spiritinių gėrimų, pagamintų iš midaus, apibūdinimo, gamybos ir prekinio pateikimo techninis reglamentas (toliau – reglamentas) nustato midaus, pagaminto iš medaus, midaus gėrimo ir spiritinių gėrimų, pagamintų iš midaus (toliau – gėrimai iš midaus), bendruosius apibūdinimo, gamybos ir prekinio pateikimo reikalavimus. Reglamento nuostatos privalomos visoms įmonėms, Lietuvos Respublikoje užsiimančioms šiame reglamente apibrėžtų gėrimų gamyba, importu bei pardavimu, tačiau taikant abipusio pripažinimo principą šiame reglamente apibrėžti gėrimai, įvežti iš Europos Bendrijos valstybės narės ar iš Europos ekonominės erdvės valstybės, ar Turkijos gali būti be apribojimų teikiami Lietuvos Respublikos rinkai, jeigu jie pagaminti Europos Bendrijos valstybėje narėje ar Europos ekonominės erdvės valstybėje, ar Turkijoje teisėtai būdais ar juos leidžiama parduoti toje valstybėje.

Šis reglamentas parengtas pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimą Nr. 617 „Dėl Keitimosi informacija apie standartus, techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 1999, Nr. [45-1446](#); 2004, Nr. 63-2264).

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

2. **Midaus misa** – gaminys, gaunamas iš:

2.1. medaus ir vandens mišinio (santykiu nuo 1:1 iki 1:4), į kurį gali būti pridėta augalinės žaliavos;

2.2. medaus, vaisių sulčių ir vandens mišinio (santykiu 1:1:3), į kurį gali būti pridėta augalinės žaliavos;

2.3. medaus, cukraus ir vandens mišinio, kuriame cukraus negali būti daugiau kaip 30 proc. medaus kiekio, į kurį gali būti pridėta augalinės žaliavos.

3. **Midaus pusgaminis** – fermentuojant 2.1 punkte nurodytą midaus misą iki 8–16 tūrio proc. etilo alkoholio koncentracijos gaunamas alkoholio produktas, kuriam būdingos panaudotų žaliavų juslinės savybės ir medaus skonis bei aromatas.

Visas etilo alkoholis midaus pusgaminyje turi būti gaunamas natūralios fermentacijos būdu. Midaus pusgaminyje bendrojo ekstrakto turi būti 80–180 g/dm³.

4. **Midaus distiliatas** – alkoholio produktas, gaunamas distiliuojant midaus pusgaminį, pagamintą iš 2.1 punkte nurodytos misos, iki ne mažesnės kaip 50 tūrio proc. etilo alkoholio koncentracijos.

5. **Midus** – alkoholinis gėrimas, gaunamas fermentuojant 2.1 ar 2.2 punktuose nurodytą midaus misą su augalinių žaliavų priedu iki 4–16 tūrio proc. alkoholio koncentracijos. Jam būdingos panaudotų žaliavų juslinės savybės, medaus skonis ir aromatas.

Visas etilo alkoholis miduje turi būti gaunamas natūralios fermentacijos būdu.

6. **Midaus gėrimas** – fermentuojant 2.3 punkte nurodytą midaus misą su augalinių žaliavų priedu iki 4–16 tūrio proc. etilo alkoholio koncentracijos gaunamas alkoholinis gėrimas, kuriam būdingos panaudotų žaliavų juslinės savybės, skonis ir aromatas.

Visas etilo alkoholis midaus gėrime turi būti gaunamas natūralios fermentacijos būdu.

7. **Medaus arba midaus nektaras** – kaip apibrėžta 2008 m. sausio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 110/2008 dėl spiritinių gėrimų apibrėžimo, apibūdinimo, pateikimo, ženklinimo ir geografinių nuorodų apsaugos bei panaikinančio Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 1576/89 (OL 2008 L 39, p. 16) II priedo 46 dalyje.

8. **Midaus balzamas** – spiritinis gėrimas, kuriame yra ne mažesnė kaip 35 tūrio proc. etilo alkoholio, kuris gaminamas iš midaus distiliato, pasižymintis savitu, dažniausiai karčiu skoniu, gaunamu aromatizuojant midaus distiliatą eteringųjų ir prieskoninių kvapiųjų žaliavų ekstraktais ir vaisių sultimis. Gaminant balzamus gali būti naudojami kvapiųjų ir prieskoninių augalų eteriniai aliejai.

Midaus balzamai saldinami tik medumi.

9. **Gėrimo pusgaminis** – ne visai baigtas gaminy, gaunamas po fermentacijos, distiliacijos ar mišinio sudarymo, neskirtas tiesiogiai žmonėms vartoti.

10. **Spirituotos fermentuotos vaisių sultys** – alkoholio produktas, gaunamas fermentuojant vaisių sultis ne mažiau kaip iki 5 tūrio proc. etilo alkoholio ir pridėdant maistinio rektifikuoto etilo alkoholio iki 16 tūrio proc.

11. **Spirituotų fermentuotų vaisių sulčių distiliatas** – alkoholio produktas, gaunamas distiliuojant spirituotas fermentuotas vaisių sultis iki ne mažesnės kaip 25 tūrio proc. etilo alkoholio koncentracijos.

12. Kitos šiame reglamente vartojamos sąvokos atitinka jų apibrėžimus, nurodytus reglamente (EB) Nr. 110/2008 ir Spiritinių gėrimų gamybos, tvarkymo ir prekinio pateikimo techniniame reglamente, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. balandžio 7 d. įsakymu Nr. 3D-139 (Žin., 2003, Nr. [36-1600](#)).

III. PAGRINDINIAI KOKYBĖS REIKALAVIMAI

13. Pagamintas midus, midaus gėrimas ir gėrimai iš midaus turi būti skaidrūs, be nuosėdų ar kitų priemaišų. Laikymo metu gali susidaryti nedidelis kiekis medaus ir sulčių kilmės nuosėdų. Spalva, aromatas ir skonis turi atitikti konkrečiai gėrimo rūšiai nustatytus reikalavimus.

14. Fizikiniai ir cheminiai rodikliai:

Eil. Nr.	Gėrimų kategorija	Faktinis etilo alkoholio kiekis, tūrio proc.	Cukraus kiekis, g/dm ³	Bendrasis ekstrakto kiekis, g/dm ³	Titruojamųjų rūgščių kiekis, perskaičiavus į citrinų rūgštį, g/dm ³	Lakiųjų rūgščių kiekis, perskaičiavus į acto rūgštį, ne daugiau kaip g/dm ³
1.	Midus	4–16	30–180	50–210	5–7	1,5
2.	Midaus gėrimas	4–16	10–180	30–210	2–5	1,5
3.	Medaus ar midaus nektaras	ne mažiau kaip 22	10–100	20–120	1,5–6	–
4.	Midaus balzamas	ne mažiau kaip 35	10–80	10–100	1,5–6	–

15. Miduje ir midaus gėrime geležies kiekis neturi viršyti 10 mg/dm³.

16. Miduje ir midaus gėrime sieros dioksido ir sulfitų bendras kiekis neturi viršyti 200 mg/dm³.

17. Miduje ir midaus gėrime sorbo rūgšties ir sorbatų kiekis neturi viršyti 200 mg/dm³.

18. Jusliniai rodikliai:

Eil. Nr.	Gėrimo kategorija	Spalva	Skonis, aromatas
1.	Midus	Gintarinė – iki rudo atspalvio	Medaus, su saldžiai rūgščiu prieskoniu, apynių
2.	Midaus gėrimas	Gintarinė – iki rudo atspalvio	Būdingas žaliavai
3.	Medaus arba midaus nektarai	Geltona – iki rudai raudono atspalvio	Sudėtinių komponentų, būdingas žaliavai
4.	Midaus balzamai	Geltona – iki rudai raudono atspalvio	Sudėtinių komponentų, būdingas žaliavai

19. Leidžiami fizikinių ir cheminių rodiklių nuokrypiai:

Eil. Nr.	Rodiklio pavadinimas	Midaus, midaus gėrimo	Medaus arba midaus nektarai	Midaus balzamai
1.	Alkoholio kiekio, tūrio proc.	± 1,0	± 0,3	± 0,3
2.	Cukraus kiekio (perskaičiavus į invertuotą), g/dm ³	± 8,0	± 5,0	± 5,0
3.	Titruojamųjų rūgščių kiekio (perskaičiavus į citrinų rūgštį), g/dm ³	± 0,5	± 0,5	± 0,5
4.	Bendrojo ekstrakto kiekio, g/dm ³	± 8,0	± 4,0	± 3,0

PASTABA. Jeigu nurodytas leistinas rodiklių intervalas, nuokrypiai negalimi.

IV. LEISTINOS GAMYBOS TECHNOLOGIJOS IR PROCESAI

20. Procesai, kurie taikomi gaminant midaus pusgaminį:

20.1. medaus ištirpinimas;

20.2. augalinės žaliavos nuoviro paruošimas;

20.3. mišinio paruošimas (20.1 ir 20.2 punktuose nurodytų žaliavų maišymas) ir jo terminis apdorojimas:

20.3.1. šildymas,

20.3.2. putų pašalinimas,

20.3.3. misos atšaldymas,

20.3.4. nuoviro nupylimas;

20.4. misos fermentavimas naudojant alaus mieles;

20.5. sufermentuotos misos skaidrinimas.

21. Procesai, kurie taikomi gaminant midų:

21.1. medaus ištirpinimas;

21.2. augalinės žaliavos nuoviro paruošimas;

21.3. mišinio paruošimas (21.1 ir 21.2 punktuose nurodytų žaliavų maišymas) ir jo terminis apdorojimas:

21.3.1. šildymas;

21.3.2. putų pašalinimas,

21.3.3. misos atšaldymas,

- 21.3.4. nuoviro nupylimas;
- 21.4. misos fermentavimas naudojant alaus mieles;
- 21.5. sufermentuotos misos nusistovėjimas;
- 21.6. sufermentuotos misos nupylimas nuo nuosėdų;
- 21.7. sufermentuotos misos brandinimas;
- 21.8. sufermentuotos misos skaidrinimas;
- 21.9. sufermentuotos misos valymas ir filtravimas;
- 21.10. išpilstymas ir įforminimas.
- 22. Procesai, kurie taikomi gaminant midaus gėrimą:
 - 22.1. cukraus ištirpinimas;
 - 22.2. medaus ištirpinimas;
 - 22.3. augalinės žaliavos nuoviro paruošimas;
 - 22.4. mišinio paruošimas (22.1–22.3 punktuose nurodytų žaliavų maišymas) ir jo terminis apdorojimas:
 - 22.4.1. šildymas,
 - 22.4.2. putų pašalinimas,
 - 22.4.3. misos atšaldymas,
 - 22.4.4. nuoviro nupylimas;
 - 22.5. misos fermentavimas naudojant alaus mieles;
 - 22.6. midaus gėrimo skaidrinimas;
 - 22.7. midaus gėrimo valymas ir filtravimas;
 - 22.8. išpilstymas ir įforminimas.
- 23. Procesai, kurie taikomi gaminant medaus arba midaus nektarą:
 - 23.1. žaliavų paruošimas:
 - 23.1.1. medaus ištirpinimas,
 - 23.1.2. midaus pusgaminio ir spirituotų vaisių-uogų sulčių filtravimas,
 - 23.1.3. spirituotų-fermentuotų sulčių distiliavimas,
 - 23.1.4. midaus pusgaminio distiliavimas,
 - 23.1.5. augalinės žaliavos antpilų paruošimas;
 - 23.2. mišinio paruošimas ir jo koregavimas;
 - 23.3. mišinio brandinimas;
 - 23.4. mišinio valymas ir filtravimas;
 - 23.5. išpilstymas ir įforminimas.
- 24. Procesai, kurie taikomi midaus balzamų gamybai:
 - 24.1. midaus distiliato (50–86 alkoholio tūrio proc.) gamyba;
 - 24.2. augalinės žaliavos antpilų paruošimas;
 - 24.3. mišinio paruošimas ir jo koregavimas;
 - 24.4. mišinio brandinimas;
 - 24.5. mišinio valymas ir filtravimas;
 - 24.6. išpilstymas ir įforminimas.

V. BENDRIEJI GAMYBOS IR TVARKYMO PROCESAI

25. Konkretaus pavadinimo midus, midaus gėrimas ir gėrimai iš midaus gaminami laikantis šio reglamento nuostatų, įmonėje patvirtintų technologinių instrukcijų ir receptūrų, taip pat higienos normų reikalavimų.

26. Kiekviena įmonė privalo turėti midaus, midaus gėrimo ir gėrimų iš midaus gamybos apskaitos taisykles, atitinkančias Alkoholio produktų apskaitos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. birželio 2 d. nutarimu Nr. 660 (Žin., 1998, Nr. [52-1433](#); 2004, Nr. 38-1226), 7 punkto reikalavimus ir technologines instrukcijas, parengtas pagal Maisto produktų

gamybos technologijos instrukcijų rengimo, tvirtinimo ir registravimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ir miškų ūkio ministerijos 1997 m. gegužės 12 d. įsakymu Nr. 285 (Žin., 1997, Nr. [43-1063](#)).

27. Midaus, midaus gėrimo ir gėrimų iš midaus receptūrose aprašoma:

27.1. fizikiniai, cheminiai ir jusliniai rodikliai;

27.2. žaliavų kiekis;

27.3. jeigu reikia – žaliavų sudedamųjų dalių kiekis (pvz., žaliavų kiekiai antpilo gamybai).

PASTABA. Žaliavų ir žaliavų sudedamųjų dalių kiekį rekomenduojama nurodyti 10000 litrų gėrimo.

28. Midaus, midaus gėrimo ir gėrimų, pagamintų iš midaus, gamybos ir tvarkymo proceso kiekvienos pakopos parametrus, naudojamą įrangą, kontrolę ir valdymą nustato įmonė pagal gėrimų rūšis, kiekį ir kitus ypatumus, tačiau visi gamybos ir tvarkymo procesai turi garantuoti gėrimo nekenksmingumą vartotojų sveikatai, o naudojamos žaliavos, pusgaminiai ir gatavi gaminiai turi atitikti šio reglamento ir kitų Lietuvos Respublikos teisės aktų ir kitų norminių dokumentų nuostatas.

29. Pagal patvirtintas technologines instrukcijas ir gamybos apskaitos taisyklės atsakingi asmenys žurnaluose ir (arba) kituose Alkoholio produktų apskaitos taisyklių nustatytuose dokumentuose daro įrašus apie žaliavų ir medžiagų priėmimą bei išdavimą, gamybos ir tvarkymo procesų eigą; nurodo panaudotų žaliavų, medžiagų, pusgaminų ir gatavo gėrimo (produkto) kiekį bei kitus reikiamus duomenis.

30. Midus, midaus gėrimas ir gėrimai, pagaminti iš midaus, ir jų gamybai naudojamos žaliavos ir medžiagos turi būti tvarkomi laikantis 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 852/2004 dėl maisto produktų higienos (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 13 skyrius, 34 tomas, p. 319) ir Lietuvos higienos normos HN 15:2005 „Maisto higiena“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. V-675 (Žin., 2005, Nr. [110-4023](#)), nuostatų.

31. Midaus, midaus gėrimų ir gėrimų, pagamintų iš midaus, ir jų gamybai naudojamų žaliavų ir medžiagų užterštumas cheminiais teršalais ir pesticidais negali viršyti Lietuvos higienos normoje HN 54:2003 „Maisto produktai. Didžiausios leidžiamos teršalų ir pesticidų likučių koncentracijos“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. V-773 (Žin., 2004, Nr. [45-1487](#)), ir 2006 m. gruodžio 19 d. Komisijos reglamente (EB) Nr. 1881/2006, nustatančiame didžiausias leistinas tam tikrų teršalų maisto produktuose koncentracijas (OL 2006 L 364 p. 5), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2008 m. liepos 2 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 629/2008 (OL 2008, L 173, p. 6), nustatytų leidžiamų dydžių.

32. Etilo alkoholio priėmimo, saugojimo, išdavimo, gabenimo ir apskaitos operacijos vykdomos pagal Etilo alkoholio priėmimo, saugojimo, išdavimo, gabenimo ir apskaitos taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ir miškų ūkio ministerijos 1997 m. spalio 21 d. įsakymu Nr. 610 (Žin., 1997, Nr. [105-2662](#)), ir Etilo alkoholio ir alkoholinių gėrimų gamybos, išpilstymo, saugojimo, realizavimo ir gabenimo maksimaliai leistinų nuostolių normas, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. sausio 25 d. įsakymu Nr. 22 (Žin., 2000, Nr. [9-232](#); 2003, Nr. 64-2910).

33. Etilo alkoholio turinčių žaliavų priėmimo, saugojimo ir išdavimo operacijos vykdomos pagal Alkoholio produktų apskaitos taisyklės.

34. Kitos, nei nurodytos šio reglamento 33 punkte, žaliavos ir medžiagos priimamos į įmonę ir joje sandėliuojamos (saugojamos) pagal įmonės vadovo ar jo įgalioto asmens (toliau – įmonės vadovas) patvirtintą žaliavų priėmimo ir saugojimo tvarką. Įmonės viduje žaliavos ir žaliavų sudėtinės dalys gėrimams gaminti priimamos iš įmonių sandėlių pagal įmonėje nustatytą išdavimo ir apskaitos tvarką. Priimant žaliavas bei žaliavų sudedamąsias dalis, tikrinama jų kokybė ir galiojimo laikas pagal įmonės vadovo patvirtintą instrukciją.

35. Leidžiama vartoti vandenį, atitinkantį Lietuvos higienos normos HN 24:2003 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. liepos 23 d. įsakymu Nr. V-455 (Žin., 2003, Nr. [79-3606](#)), reikalavimus.

36. Neleidžiama į midų ir midaus gėrimą pridėti jokių spiritinių gėrimų ar kitokių medžiagų, kurios suteiktų spalvą ar kvapą, išskyrus leidžiamas šiame reglamente.

37. Leidžiama vartoti maisto priedus, atitinkančius Lietuvos higienos normos HN 53:2003 „Leidžiami vartoti maisto priedai“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. V-793 (Žin., 2004, Nr. [45-1491](#)), ir kvapiąsias medžiagas, atitinkančias Lietuvos higienos normos HN 53-1:2001 „Leidžiami vartoti maisto priedai. Leidžiamos vartoti kvapiosios medžiagos ir kvapiųjų medžiagų gamybos žaliavos“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 682 (Žin., 2002, Nr. [24-891](#)) (toliau – HN:53-1:2001), reikalavimus, tačiau:

37.1. midaus gamybai – midaus gamybai leidžiamus maisto priedus, tačiau neleidžiama vartoti dažiklių ir kvapiųjų medžiagų bei preparatų;

37.2. midaus gėrimų gamybai – midaus gamybai leidžiamus maisto priedus, tačiau neleidžiama vartoti dažiklių. Jie gali būti aromatizuojami tik HN:53-1:2001 6.2.1 punkte nurodytais kvapiųjų medžiagų pagrindais ir 6.3 punkte nurodytais kvapiųjų medžiagų preparatais;

37.3. medaus arba midaus nektarų ir midaus balzamų gamybai – spiritinių gėrimų gamybai leidžiamus maisto priedus, tačiau neleidžiama vartoti dažiklių. Jie gali būti aromatizuojami tik HN:53-1:2001 6.2.1 punkte nurodytais kvapiųjų medžiagų pagrindais ir 6.3 punkte nurodytais kvapiųjų medžiagų preparatais.

38. Maisto priedai, pagaminti šalyse, ne Europos Sąjungos narėse, išskyrus Islandijos Respubliką, Lichtenšteino Kunigaikštystę ir Norvegijos Karalystę, ar iš šių šalių importuojami, turi būti registruoti Specialios paskirties maisto produktų ir maisto priedų registravimo tvarkos, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos 1998 m. birželio 17 d. įsakymu Nr. 328 (Žin., 1998, Nr. [57-1610](#)), nustatyta tvarka.

39. Gėrimo pusgaminiui nuskaidrinti gali būti naudojamos tik tokios medžiagos, kurios veikia mechanškai ar absorbcijos būdu ir kurios po to turi būti pašalinamos, šiame reglamente nurodytuose gėrimuose neliekant jokių arba liekant tik tokioms liekanoms, kurios nesukelia pavojaus vartotojų sveikatai ir nepakeičia gėrimų skonio ir kvapo.

40. Pagalbinės medžiagos naudojamos tam tikroms gėrimų ir (ar) jų pusgaminių kokybės savybėms pasiekti bei technologijos operacijoms atlikti. Joms priskiriamos skaidrinimo medžiagos, absorbentai, stabilizatoriai, filtravimo priedai ir kitos medžiagos.

41. Midaus, midaus gėrimų ir gėrimų iš midaus gamybos žaliavos ir medžiagos turi atitikti Lietuvos Respublikos teisės aktų ir kitų norminių dokumentų reikalavimus ir turėti atitikties deklaracijas, kuriose nurodomi jų kokybės ir saugos rodikliai. Žaliavos ir medžiagos turi atitikti šiame reglamente nurodytus terminus ir apibūdinimus.

42. Midus, midaus gėrimai ir gėrimai iš midaus apskaitomi, perduodami saugoti ir saugomi pagal įmonės vadovo patvirtintas instrukcijas, kurios turi būti parengtos laikantis Lietuvos Respublikoje galiojančių teisės aktų.

43. Gamybos tikrinimas:

43.1. įmonėje nustatomos išsamios žaliavų, žaliavų sudedamųjų dalių, medžiagų ir gėrimų kokybės tikrinimo instrukcijos, kurias tvirtina įmonės vadovas;

43.2. įvairūs rodikliai nustatomi ir kokybė tikrinama įmonės laboratorijoje arba prireikus kitose akredituotose laboratorijose. Žaliavų, pusgaminių ir gėrimų kokybės rodikliams nustatyti gali būti taikomi oficialiai Lietuvos Respublikoje įteisinti analizės metodai. Gali būti taikomi kiti analizės metodai, bet tik tuo atveju, jei gauti rezultatai, įvertinus metodų leidžiamas tikslumo, pakartojamumo ir atkuriamumo vertes, atitinka nurodytus oficialiai įteisintuose metoduose;

43.3. spiritiniams gėrimams gali būti taikomi šio reglamento 43.2 punkte nurodyti metodai, tačiau viršesniais pripažįstami 2000 m. gruodžio 19 d. Komisijos reglamente (EB) Nr. 2870/2000,

nustatančiame spiritinių gėrimų analizės Bendrijos etaloninius metodus (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 31 tomas, p. 124), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2002 m. lapkričio 26 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 2091/2002 (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 37 tomas, p. 395), nurodyti metodai;

43.4. ginčo atveju rezultatai tikrinami akredituotose nešališkose laboratorijose oficialiai įteisintais metodais.

VI. IŠPILSTYMAS IR ĮFORMINIMAS

44. Kiekvienoje įmonėje vadovas tvirtina gėrimų išpilstymo ir įforminimo instrukciją. Instrukcijos nuostatos turi užtikrinti pagamintų gėrimų saugą ir kitų norminių dokumentų reikalavimų atitikimą.

45. Pilstymo padalinyje atliekamos šios operacijos:

45.1. gėrimo pusgaminis priimamas iš gamybos padalinių;

45.2. buteliai paruošiami šio reglamento 50 punkte nustatyta tvarka;

45.3. gėrimo pusgaminis išpilstomas į butelius;

45.4. buteliai ženklinami ir pakuojami;

45.5. gėrimai atiduodami į gatavos produkcijos sandėlį.

46. Paruošti gėrimo pusgaminiai pridudami Valstybinės metrologijos tarnybos nustatyta tvarka išmatuotose ir kalibruotose talpyklose pagal sugraduotą lygio matavimo skalę pagal įmonės vadovo patvirtintas instrukcijas.

47. Prieš pridudant gėrimo pusgaminius išpilstyti, iš kiekvienos talpyklos imamas bandinys kokybės rodikliams nustatyti.

48. Gaminių, kurių kokybė patvirtinta laboratorijos išduotu kokybės pažymėjimu, perdavimas ir priėmimas įforminamas nustatytos formos dokumentais.

49. Midus, midaus gėrimai ir gėrimai iš midaus pilstomi į stiklinius, keraminius ar kitokius butelius. Buteliai sandariai užkemšami. Buteliai ir kamščiai turi būti pagaminti iš Lietuvos higienos normos HN16:2006 „Medžiagų ir gaminių, skirtų liestis su maistu, specialieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2006 m. gegužės 5 d. įsakymu Nr. V-371 (Žin., 2006, Nr. [58-2069](#)), ir 2004 m. spalio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1935/2004 dėl žaliavų ir gaminių, skirtų liestis su maistu, ir panaikinančio Direktyvas 80/590/EEB ir 89/109/EEB (OL, 2004, L338, p. 4), reikalavimus atitinkančių medžiagų.

50. Buteliai plaunami, skalaujami arba prapučiami oru. Jei buteliai prieš plovimą dezinfekuojami, naudojami pagal Biocidų autorizacijos ir registracijos taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. rugpjūčio 14 d. įsakymu Nr. 421 (Žin., 2002, Nr. [87-3760](#)), autorizuoti ar registruoti biocidai. Jeigu nauji buteliai gaunami sandarioje pakuotėje ir įmonės laboratorija patvirtina, kad jie švarūs, jų galima neplauti.

51. Gėrimų pusgaminiai pilstomi automatais, pusautomatais ar rankiniu būdu, tik gavus laboratorijos kokybės pažymėjimą arba žymą apie kokybės atitikimą, jeigu taip numatyta įmonės vadovo patvirtintoje instrukcijoje.

52. Pripilti gėrimų buteliai sandariai užkemšami kamščiais. Apvertus užkimštą butelį, jo turinys neturi prasiskverbti pro kamštį.

53. Pripilti ir užkimšti buteliai tikrinami apžiūrint vizualiai ir (ar) brokavimo automatuose. Brokavimo metu atskirtų iš srauto butelių turinys išpilamas į neatitiktinio produkto surinkimo talpyklas ir grąžinamas perdirbti. Brokavimo automata aptarnaujantis operatorius atskiria iš srauto butelius:

53.1. su neskaidriu gėrimu,

53.2. su pašalinėmis priemonėmis,

53.3. įdužusius,

53.4. nepripiltus, nepilnai pripiltus ar perpildytus,

53.5. nesandariai užkimštus ar neužkimštus.

54. Pagal įmonėje nustatytą tvarką gėrimai ženklinami specialiais žymenimis pagal Apdoroto tabako, etilo alkoholio ir alkoholinių gėrimų ženklinimo specialiais ženklais – banderolėmis taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 9 d. nutarimu Nr. 408 (Žin., 2004, Nr. [56-1942](#)), reikalavimus.

VII. PREKINIS PATEIKIMAS

55. Midų, midaus gėrimus ir gėrimus iš midaus galima laikyti pardavimui ir parduoti vartotojui, jeigu jie atitinka šio reglamento, kitų Lietuvos Respublikos teisės aktų bei kitų norminių dokumentų nustatytus reikalavimus.

56. Gėrimas, parduodamas vartotojams ir priskiriamas vienai iš šio reglamento 5–8 punktuose išvardytų gėrimų kategorijų, turi atitikti tai kategorijai nustatytus reikalavimus. Jeigu gėrimas pagamintas iš tai gėrimų kategorijai nustatytų žaliavų, taikant nustatytus gamybos procesus, tačiau neatitinka šiame reglamente nustatytų reikalavimų, jis negali būti apibūdinamas šio reglamento 5–8 punktuose nurodytais pavadinimais.

57. Gėrimai ženklinami pagal Lietuvos higienos normos HN 119: 2002 „Maisto produktų ženklinimas“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. 677 (Žin., 2003, Nr. [13-530](#)), reglamento (EB) Nr. 110/2008, šio reglamento 58 punkto, kitų Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių alkoholinių gėrimų ženklinimą, reikalavimus.

58. Gėrimų ženklinimo reikalavimai:

58.1. gėrimo pavadinimas turi atitikti šio reglamento 5–8 punktuose nurodytą gėrimo kategoriją. Jeigu sudėtiniame gėrimo pavadinime yra žodis, kuris pagal šio reglamento 5, 6 ar 8 punktą nurodo gėrimo kategoriją, tuomet šios kategorijos papildomai nurodyti nereikia;

58.2. nurodoma gėrimo sudėtis sudedamųjų dalių mažėjimo eile pagal jų kiekį;

58.3. ženklinant šio reglamento 8 punkte apibrėžtą gėrimą nurodoma „spiritinis gėrimas“.

59. Kai gamintojas nustato jo pagamintų gėrimų gabenimo ir laikymo sąlygas, jis garantuoja, kad šios sąlygos užtikrins gėrimo atitiktį šio reglamento reikalavimams.

60. Alkoholiniai gėrimai, skirti Lietuvos Respublikos vartotojams, negali būti apibrėžiami jungiamaisiais žodžiais ar frazėmis, tokiomis kaip „panašus į“, „rūšies“, „tipo“, „aromato“ ir pan., su šio reglamento 5, 6 ar 8 punktuose nustatyta gėrimo kategorija.

61. Draudžiama alkoholinio gėrimo sudėtiniame pavadinime vartoti bendrinius žodžius „midus“, „midaus gėrimas“ ir „midaus balzamas“, nebent tame gėrime esantis etilo alkoholis gaunamas vien tik iš nurodyto gėrimo.

VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

62. Midaus, midaus gėrimų bei gėrimų iš midaus gamintojai, importuotojai, įvežėjai bei pardavėjai turi užtikrinti, kad jų gaminamų, importuojamų, įvežamų ir parduodamų šių gėrimų prekinis pateikimas atitiktų šio reglamento reikalavimus, išskyrus išlygas, nurodytas šio reglamento 1 punkte.

63. Kiekvienai Lietuvos Respublikoje pagaminto midaus, midaus gėrimo ar gėrimo iš midaus partijai įmonė gamintoja privalo turėti atitiktį patvirtinančius dokumentus, išduotus laboratorijos, įtrauktos į Laboratorijų, turinčių teisę išduoti alkoholio produktų atitiktį patvirtinančius dokumentus, sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2004 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. B1-617 (Žin., 2004, Nr. [106-3959](#)).

64. Midaus, midaus gėrimų ir gėrimų iš midaus importuotojai kiekvienai importuojamai ir realizuojamai siuntai turi turėti užsienio valstybės kompetentingos institucijos pripažintų subjektų

(laboratorijos, kitos institucijos ar alkoholio produktų gamintojo) išduotus atitiktį patvirtinančius dokumentus, kuriuose taip pat turi būti pateikiami ir deklaruojami kokybės bei nekenksmingumo rodikliai.

65. Midaus, midaus gėrimų ir gėrimų iš midaus įvežėjai turi turėti kiekvienai įvežtai ir realizuojamai siuntai užsienio valstybės ūkio subjektų, iš kurių gėrimai įsigyti, išduotus atitiktį patvirtinančius dokumentus.

66. Lietuvos Respublikos kompetentingai institucijai pareikalavus, turi būti pateikiama informacija apie midaus, midaus gėrimų ir gėrimų iš midaus gamybos technologiją ir procesus, gamyboje panaudotų žaliavų ir medžiagų sudėtį, kokybę bei kilmę.

67. Atitiktį patvirtinantys dokumentai turi būti įforminami, išduodami ir tvarkomi pagal Alkoholio produktų atitiktį patvirtinančių dokumentų įforminimo reikalavimus ir Alkoholio produktų atitiktį patvirtinančių dokumentų išdavimo taisyklės, taikomas parduodant, laikant ir gabenant alkoholio produktus, patvirtintus Lietuvos Respublikos valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2008 m. vasario 7 d. įsakymu Nr. B1-96 (Žin., 2008, Nr. [18-666](#)).

68. Asmenys, nesilaikantys šio reglamento reikalavimų, atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.
